

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2372/2023
17.01.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић, Радославе Мађаров, Бранке Дражић и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из села ..., ..., чији су пуномоћници Милош Кукурековић и Душан Живковић, адвокати из ..., против тужене Општине Штрпце, чији је пуномоћник Драган Вељковић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 4425/2022 од 12.01.2023. године, у седници већа одржаној дана 17.01.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 4425/2022 од 12.01.2023. године, као изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 4425/2022 од 12.01.2023. године и пресуда Основног суда у Лесковцу П1 272/2020 од 08.12.2021. године у ставу првом, другом и четвртном изреке, тако што се **УСВАЈА** као основан тужбени захтев тужиоца и **ОБАВЕЗУЈЕ** тужена да исплати тужиоцу за период од 01.01.2016. године до 31.12.2019. године:

1) на име накнаде штете у висини разлике између припадајуће минималне и исплаћене зараде укупан износ од 105.113,31 динара и то: у 2017. години: за април износ од 583,66 динара, за мај износ од 3.870,57 динара, за јун износ од 2.772,33 динара, за јул износ од 1.674,09 динара, за август износ од 3.870,57 динара, за септембар износ од 1.674,09 динара, за октобар износ од 2.772,33 динара, за новембар износ од 2.772,33 динара и за децембар износ од 1.674,09 динара; у 2018. години: за јануар износ од 6.396,52 динара, за фебруар износ од 2.772,33 динара, за март износ од 5.188,46 динара, за април износ од 3.980,39 динара, за мај износ од 6.240,74 динара, за јун износ од 3.995,46 динара, за јул износ од 5.208,10 динара, за август износ од 6.420,74 динара, за септембар износ од 2.782,82 динара, за октобар износ од 6.420,74 динара, за новембар износ од 5.208,10 динара и за децембар износ од 3.995,46 динара; у 2019. години: за јануар износ од 8.580,29 динара, за фебруар износ од 1.003,53 динара, за март износ од 1.417,66 динара, за април износ од 1.831,80 динара, за мај износ од 2.245,93 динара, за јун износ од 1.003,52 динара, за јул износ од 2.245,92 динара, за август износ од 1.831,79 динара, за септембар износ од 1.417,67 динара, за октобар

износ од 2.245,93 динара и за новембар износ од 835,53 динара, све са законском затезном каматом почев од последњег дана у месецу за претходни месец до исплате, у року од осам дана од дана пријема преписа ове пресуде;

2) на име накнаде штете у висини разлике између припадајућег и исплаћеног додатка на зараду према Закључку Владе РС 05 бр. 120-335/2007-14 од 25.12.2008. године, укупан износ од 50.104,43 динара и то: у 2017. години: за април износ од 272,65 динара, за мај износ од 1.832,65 динара, за јун износ од 1.312,65 динара, за јул износ од 792,65 динара, за август износ од 1.832,65 динара, са септембар износ од 792,65 динара, за октобар износ од 1.312,65 динара, за новембар износ од 1.312,65 динара и за децембар износ од 792,65 динара; у 2018. години: за јануар износ од 3.028,65 динара, за фебруар износ од 1.312,65 динара, за март износ од 2.456,65 динара, за април износ од 1.884,65 динара, за мај износ од 3.028,65 динара, за јун износ од 1.884,65 динара, за јул износ од 2.456,65 динара, за август износ од 3.028,65 динара, са септембар износ од 1.312,65 динара, за октобар износ од 3.028,65 динара, за новембар износ од 2.456,65 динара и за децембар износ од 1.884,65 динара; у 2019. години: за јануар износ од 4.047,30 динара, за фебруар износ од 501,76 динара, за март износ од 708,82 динара, за април износ од 915,89 динара, за мај износ од 1.122,96 динара, за јун износ од 501,76 динара, за јул износ од 1.122,96 динара, за август износ од 915,89 динара, за септембар износ од 708,82 динара, за октобар износ од 1.122,96 динара и за новембар износ од 417,66 динара, са законском затезном каматом од последњег дана у месецу за претходни месец до исплате, у року од осам дана од дана пријема преписа ове пресуде.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да накнади тужиоцу трошкове парничног поступка у износу од 197.139,15 динара, у року од осам дана од дана пријема преписа ове пресуде.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужене да се обавезе тужилац да накнади туженој трошкове парничног поступка у износу од 30.000,00 динара.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужене за накнаду трошкова на име одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 4425/2022 од 12.01.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Лесковцу П1 272/2020 од 08.12.2021. године у ставу првом, другом и четвртном изреке, којом је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца садржине као у изреци ове пресуде и тужилац обавезан да накнади туженој парничне трошкове у износу од 30.000,00 динара. Ставом другим изреке побијане другостепене пресуде, одбијен је као неоснован захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка. Ставом трећим изреке наведене првостепене пресуде, утврђено је да је повучена тужба тужиоца ради исплате на име накнаде штете због неисплаћених трошкова превоза за долазак и одлазак са рада.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију као посебну, због погрешне примене материјалног

права, са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној примени члана 404. Закона о парничном поступку.

Тужена је благовремено поднела одговор на ревизију.

Према оцени Врховног суда, у овом спору из радног односа посебна ревизија тужиоца је дозвољена ради уједначавања судске праксе, због чега је применом члана 404. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 18/20) одлучено као у ставу првом изреке.

Одлучујући о изјављеној ревизији у складу са чланом 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку пред нижестепеним судовима није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју овај суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у радном односу код тужене на пословима и радним задацима ..., сагласно решењима од 14.08.2009. и од 12.11.2019. године, којима је тужиоцу одређен коефицијент зараде од 8,85 и 8,53. Тако утврђена зарада, по основу радног ангажовања запослених на подручју Аутономне покрајине Косова и Метохије увећава се за 50% на основу Закључка Владе РС 05 бр. 120-335/2007-14 од 25.12.2008. године. Вештачењем од стране вештака економско-финансијске струке извршен је обрачун и утврђено да тражена разлика зараде, према првој варијанти у висини разлике између минималне зараде и исплаћене зараде за спорни период износи 105.113,31 динар и тражена разлика мање исплаћеног „косовског додатка“ износи 50.104,43 динара, а према другој варијанти, исказује се зарада коју је тужилац примио са „косовским додатком“ у спорном периоду већа је од минималне зараде са минулим радом за укупан износ од 258.961,68 динара. Тужилац је тужбени захтев определио у складу са првом варијантом налаза и мишљења вештака.

Нижестепени судови су одлуку о неоснованости тужбеног захтева засновали на становишту да је тужилац за утужени период остварио увећање на основу „косовског додатка“ које је прописано наведеним Закључком Владе и који заједно са основном зарадом и увећањем по основу минулог рада чини укупно исплаћену зарату тужиоцу, која је већа од минималне зараде, због чега тужиоцу према одредбама чланова 104. став 1, 111. и 112. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05 ... 95/18 – аутентично тумачење), члана 5. и 6. Закона о платама државних службеника и намештеника у органима аутономне покрајине и локалне самоуправе („Службени гласник РС“ бр. 113/2017 ... 86/2019), и чланова 27. и 29. Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Службени гласник РС“ бр. 21/16 ... 95/18), не припада тражена разлика.

Врховни суд не прихвата овакво становиште нижестепених судова, јер је засновано на погрешној примени материјалног права, због чега је преиначио другостепену и првостепену пресуду и усвојио као основан тужбени захтев тужиоца.

Зарада запосленог се према члану 105. ставови 1. и 2. Закона о раду састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, зараде по основу доприноса

запосленог пословном успеху послодавца (награде, бонуси и слично) и других примања по основу радног односа, у складу са општим актом и уговором о раду и садржи порезе и доприносе који се плаћају из зараде. Сходно члану 111. ставови 1. и 2. истог закона, запослени има право на минималну зараду за стандардни учинак и време проведено на раду, а минимална зарада одређује се на основу минималне цене рада утврђене у складу са овим законом, времена проведеног на раду и пореза и доприноса који се плаћају из зараде. Тужиоцу, у складу са Закључком Владе Републике Србије 05 бр. 120-335/2007-14 од 25.12.2008. године припада и право на увећање зараде у висини од 50% месечно.

Циљ исплате минималне зараде је обезбеђење заштите запосленог у смислу задовољења основних егзистенционалних потреба. У конкретном случају, према првој варијанти налаза и мишљења вештака тужиоцу је обрачуната зарада у мањем износу од минималне зараде и на тај износ вршено је увећање од 50% месечно, а такав обрачун зараде није правилан, с обзиром да тужилац пре свега има право на исплату минималне зараде, а потом и право на увећање од 50% обрачунато на тај износ. Другачијим правним тумачењем исплата тзв. „косовског додатка“ би изгубила своју намену и сврху. Следом наведеног, како је исплаћена укупна зарада тужиоцу у утуженом периоду према првој варијанти налаза и мишљење вештака мања од износа који се добија обрачуном и применом минималне зараде, уз њено увећање за 50% месечно, тужилац има право на утужену разлику зараде.

Из наведених разлога, применом члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

Тужилац је успео у овом поступку и на основу члана 165. став 2., а у вези члана 153. став 1., 154. и 163. ЗПП тужиоцу припадају тражени и опредељени трошкови поступка и то: на име састава тужбе и једног образложеног поднеска у износу од по 9.000,00 динара, заступања на два одржана рочишта у износу од по 10.500,00 динара, састава жалбе и ревизије у износу од по 18.000,00 динара, на име вештачења износ од 6.000,00 динара, као и на име судске таксе на тужбу и првостепену пресуду, жалбу и другостепену пресуду у износу од по 12.904,35 динара, таксе на ревизију у износу од 25.808,70 динара и таксе на пресуду по ревизији у износу од 38.713,05 динара, све у укупном износу од 197.139,15 динара, применом Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и Тарифног броја 1. став 1. тачка 3. Таксене тарифе из Закона о судским таксама.

Како је тужилац успео у овом поступку, то је одбијен захтев тужене за накнаду трошкова поступка применом члана 153. ЗПП. Трошкови на име одговора на ревизију нису били потребни ради вођења парнице, због чега је одбијен као неоснован захтев тужене за накнаду трошкова на име одговора на ревизију, применом члана 154. ЗПП.

Из наведених разлога, применом члана 165. став 2. ЗПП, одлучено је као у ставу трећем, четвртном и петом изреке.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

За тачност отправка
заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић